

Sarajevo, 24.04.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
17.04.2017.- 21.04.2017.

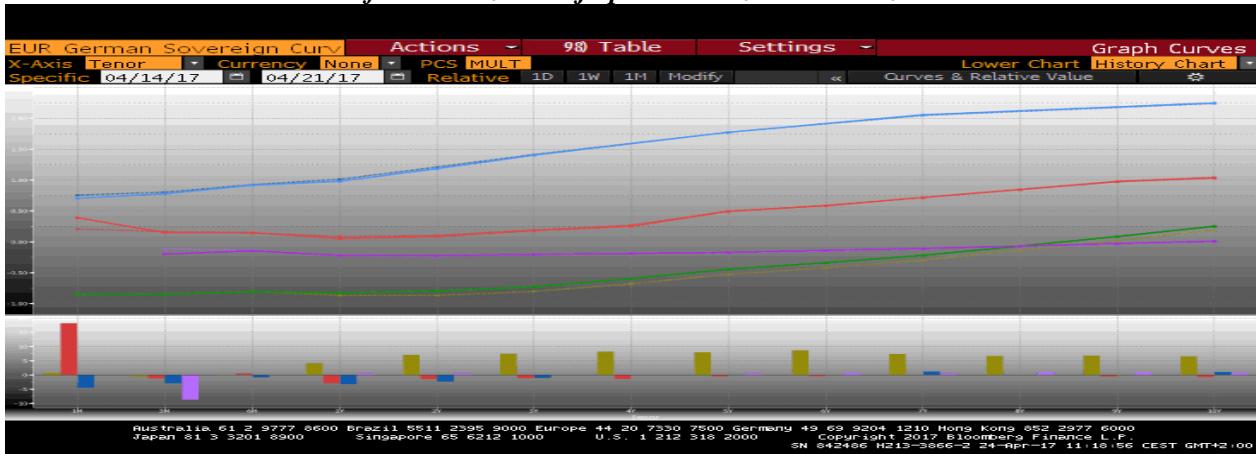
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	14.4.17	- 21.4.17	14.4.17	- 21.4.17	14.4.17	- 21.4.17	14.4.17	- 21.4.17
2 godine	-0,86	- -0,79 ↗	1,21	- 1,18 ↘	0,11	- 0,09 ↘	-0,23	- -0,22 ↗
5 godina	-0,52	- -0,44 ↗	1,77	- 1,77 →	0,50	- 0,49 ↘	-0,18	- -0,17 ↗
10 godina	0,19	- 0,25 ↗	2,24	- 2,25 ↗	1,04	- 1,03 ↘	0,01	- 0,02 ↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	14.4.17	- 21.4.17
3 mjeseca	-0,803	- -0,808 ↘
6 mjeseci	-0,805	- -0,808 ↘
1 godina	-0,830	- -0,787 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 21.04.2017. godine (pone linije) i 14.04.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

MMF je povećao prognoze globalnog gospodarskog rasta na 3,5% za ovu godinu, što je za 0,1% više u odnosu na prognoze iz siječnja, ali je, ipak, upozorenje da bi protekcionističke politike mogle ugroziti široko prisutan gospodarski oporavak. Za 2018. godinu se i dalje očekuje rast od 3,6%.

EUROZONA

Početak radnog tjedna (18.04.) je obilježen iznenađujućom najavom premjerke Velike Britanije g. May da će zatražiti održavanje prijevremenih izbora u lipnju, što je utjecalo na pad prinosa sigurnijih obveznica eurozone, te je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica smanjen na najnižu razinu od 7.11.2016. godine (0,156%). Ipak, već narednog dana zabilježena je korekcija prinosa na gore, pa su prinosi njemačkih obveznica zabilježili rast između 5 i 6 baznih bodova, a ovaj trend je nastavljen i narednog dana. Tržište u eurozoni je najviše pozornosti poklanjalo predsjedničkim izborima u Francuskoj, gdje je prvi krug glasovanja održan protekle nedjelje, a u drugi krug glasovanja, koji se odražava 7. svibnja, u skladu s očekivanjima, prošli su kandidati Le Pen i Macron. Rejting agencija Fitch je smanjila kreditni rejting Italije za jednu stepenicu na BBB sa BBB+, dok su izgledi rejtinga promijenjeni na

„stabilan“ sa „negativan“. Iz Fitcha je priopćeno da se u 2020. godini očekuje pad javnog duga na 129,3% GDP-a, nakon što u 2017. godini dostigne razina od 132,7%.

Izjave nekoliko članova UV ECB tijekom proteklog tjedna su bile usmjerene na potrebu zadržavanja aktualne monetarne politike, dok se inflacija ne približi održivoj ciljanoj razini, a u promatranom razdoblju je objavljen finalni podatak o padu stope inflacije u eurozoni u ožujku na 1,5% sa visokih 2,0% iz veljače. Naredna sjednica UV ECB se održava ovog četvrtka (27.04).

Njemačka je emitirala obveznice sa dospijećem od 27 godina po prinosu od 0,87%. Španjolska je emitirala petogodišnje (0,439%), desetogodišnje (1,683%) i tridesetogodišnje (2,957%) obveznice, dok je Francuska emitirala trogodišnje (-0,32%) i petogodišnje (0,09%) obveznice. Francuska je emitirala i tromjesečne (-0,524%), šestomjesečne (-0,504%) i jednogodišnje (-0,453%), Nizozemska tromjesečne (-0,705%), šestomjesečne (-0,713%), Španjolska tromjesečne (-0,487%) i devetomjesečne (-0,334%), a ESM šestomjesečne (-0,617%) trezorske zapise. Portugal je po rekordno niskim prinosima emitirao tromjesečne (-0,266%) i jednogodišnje (-0,135%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ	OŽUJAK	1,5%	1,5%
2.	Stopa inflacije – Austrija	OŽUJAK	-	2,0%
3.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G)	OŽUJAK	3,2%	3,1%
4.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	VELJAČA	18,0	19,2
5.	Trgovinska bilanca – Belgija (u milijunima EUR)	VELJAČA	-	686,7
6.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijunima EUR)	VELJAČA	-	-575
7.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	VELJAČA	-	7,1%
8.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	TRAVANJ	-4,8	-3,6
9.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	TRAVANJ	-	5,1%
10.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	TRAVANJ	56,4	56,7
11.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	VELJAČA	-	37,9
12.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	VELJAČA	-	7,8%
				8,6%

SAD

Prinosi američkih obveznica tijekom proteklog tjedna nisu bilježili značajne promjene u odnosu na prethodni tjedan. Prema najnovijim prognozama MMF-a, za tekuću godinu očekuje se jačanje ekonomskog rasta SAD od 2,3%, nakon što je prošle godine zabilježen anemičan ekonomski rast od 1,6%. Ova razina očekivanog rasta je utemeljena na tome da će biti uvedene reforme fiskalnog sustava SAD, koji će omogućiti jačanje domaćeg gospodarstva.

Nekoliko Fedovih zvaničnika je tijekom proteklog tjedna dalo izjave kojima su signalizirali svoju spremnost da već tijekom ove godine podrže smanjenje Fedove bilance stanja koja trenutačno iznosi oko 4,3 bilijuna USD. Prema njihovim riječima, to će se uraditi na način da se prestane sa reinvestiranjem dospijevajućih obveznica iz Fedovog portfelja. Ipak, među njima postoje razlike o tome da li će se momentalno prestati s reinvestiranjem svih dospijevajućih obveznica, ili će se to činiti postupno, što je prijedlog za koji se zalaže većina zvaničnika.

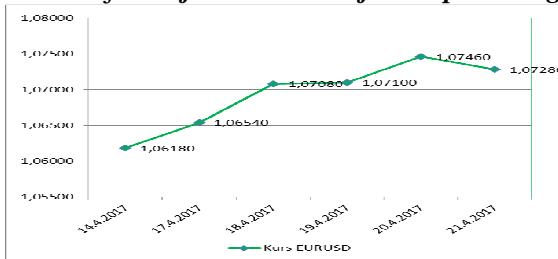
Predsjednik SAD g. Trump najavio je u petak da će tijekom ovog tjedna predstaviti dugo očekivane reforme fiskalnog sustava. Odbor guvernera Federalnih rezervi je donio odluku da kazni američku podružnicu Deutsche Bank za nepoštivanje Vokterovog pravila, prema kojem se bankama zabranjuje da obavljaju pojedine investicijske aktivnosti i ograničava njihove relacije sa hedž fondovima i fondovima koji ulažu u dionice kompanija. Pored toga, Deutsche Bank je kažnjena zato što nije vodila adekvatan nadzor nad dilerima koji djeluju na deviznom tržištu i koji su komunicirali sa konkurentima o pozicijima koje zauzimaju na ovom tržištu. Po ove dvije osnove Deutsche Bank će morati da plati kaznu od ukupno 156,6 milijuna USD.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	OŽUJAK	0,5%	0,5%
2.	Iskorištenost kapaciteta	OŽUJAK	76,1%	76,1%
3.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora	OŽUJAK	0,0%	-0,4%
4.	Indeks ekonomskih aktivnosti	OŽUJAK	0,2%	0,4%
5.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	OŽUJAK	-1,9%	4,4%
6.	Indeks prerađivačkog sektora Fed iz Njujorka	TRAVANJ	15,0	5,2
7.	Indeks poslovnih očekivanja Fed iz Filadelfije	TRAVANJ	25,5	22,0
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	15. TRAVNJA	240.000	244.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,0618 na razinu od 1,0728.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna premijerka Velike Britanije gđa May je pozvala na prijevremene izbore 8. lipnja tekuće godine, pri čemu je istakla da treba ojačati svoju poziciju prilikom vođenja pregovora sa EU, te da treba podršku za plan Brexit-a. Također, May je istakla da želi spriječiti opozicijske partije da ugroze njen rad na Brexitu. Nakon ovog priopćenja GBP je aprecirala u odnosu na USD i EUR. Ovim se Velika Britanija pridružila drugim zemljama zapadne Europe (Francuska i Njemačka) koje u ovog godini održavaju izbore, a čiji bi rezultati mogli značajno da preoblikuju političke okvire tokom dvogodišnjih pregovora o Brexitu, koji bi najranije trebalo da otpočnu u lipnju.

Premijerka Škotske Nicola Sturgeon je odluku premijerke May opisala kao "veliku političku grešku" koja će pomoći u njenim naporima da održi referendum o neovisnosti Škotske. Ukoliko su rezultati ankete točni, May će osvojiti novi mandat kojim će provesti serije planiranih reformi, kao i podršku za svoju viziju Brexit-a, odnosno djelovanja Velike Britanije izvan jedinstvenog EU tržišta.

MMF je revidirao očekivanja ekonomskog rasta za Veliku Britaniju za 2017. godine na 2%, što je za 0,5% više u odnosu na prognoze iz siječnja. Iz MMF-a je priopćeno da treba više vremena da se negativni učinci Brexit-a materijaliziraju.

Guverner BoE g. Carney je izjavio da Brexit predstavlja ogromne mogućnosti za uspostavu seta nove regulative koja je dinamična, fleksibilna i koja štiti globalni sustav od nove finansijske krize. Carney je pozvao globalne i nacionalne regulatore da usvoje finansijski okvir koji bi predstavljao sustav koji bi bio dovoljno otporan da izdrži druge finansijske šokove, poštujući pravila nacionalnog zakonodavstva.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Maloprodaja (G/G)	OŽUJAK	3,3%	1,7%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,84784 na razinu od 0,83783, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2523 na razinu od 1,2817.

JAPAN

MMF je povećao očekivanja ekonomskog rasta za Japan sa 0,4%, koliko su ova očekivanja iznosila u siječnju, na 1,2%. Iz MMF-a je, također, priopćeno da rizici na globalnoj razini mogu biti rezultat bržeg od očekivanog rasta kamatnih stopa u SAD, što bi moglo povući oštru aprecijaciju USD i poremetiti kapitalne tokove zemalja u ekspanziji.

Potpredsjednik SAD g. Pence je ukazao na to da Vašington želi u bliskoj budućnosti rezultate dogovora između SAD i Japana o otvorenosti tržišta za dobra SAD, te je dodao da bi dijalog trebalo da vodi dvosmjernom trgovinskom sporazumu. Ministar financija Japana g. Aso je izjavio da Japan i SAD treba da jačaju poštenu i otvorenu tržišnu suradnju. Što se tiče stanja u zemlji, Aso je istakao da će se nastaviti sa fiskalnim i ekonomskim reformama, iako je Vlada do sada načinila brojne reforme.

Guverner BoJ g. Kuroda je izjavio da će trenutačni program kvantitativnih olakšica biti nastavljen još neko vrijeme. Također, Kuroda je istakao da razina tečaja JPY može utjecati na inflaciju u kratkom roku, te ukoliko dođe do aprecijacije JPY, vremensko razdoblje dostizanja ciljane razine inflacije od 2% može biti odloženo, dok bi deprecijacija imala obrnuti učinak.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

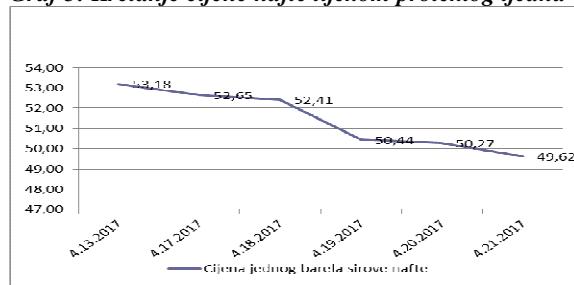
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	OŽUJAK	608,0	614,7
2.	Izvoz (G/G)	OŽUJAK	6,2%	12,0%
3.	Uvoz (G/G)	OŽUJAK	10,0%	15,8%
4.	PMI radnointenzivni sektor P	TRAVANJ	-	52,8
5.	Uslužni sektor (M/M)	VELJAČA	0,3%	0,2%
				-0,2%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 115,36 na razinu od 116,94. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY povećan s razine od 108,64 na razinu od 109,09.

NAFTA I ZLATO

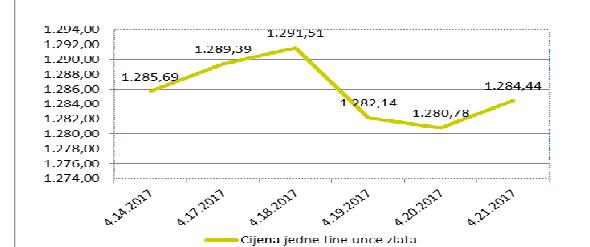
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,18 USD (50,07 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila smanjenje pod utjecajem zabrinutosti investitora da sporazum o smanjenju obujma proizvodnje nafte od strane zemalja članica OPEC-a i drugih zemalja proizvođača ovog energenta neće uspjeti da uravnoteži ponudu i tražnju za ovim energentom. Krajem proteklog tjedna, ministar za naftu Saudijske Arabije Khalid Al-Falih je izjavio da su najveće zemlje proizvođači nafte koje sudjeluju u sporazumu o smanjenju obujma proizvodnje nafte već ispoštovale dogovorene kvote o obujmu smanjenja, ali je dodao i to da utjecaj na cijenu ovog energenta imaju podaci o značajnom povećanju zaliha nafte na globalnoj razini. Zemlje proizvođači nafte koje ne sudjeluju u ovom sporazumu su povećale obujam proizvodnje nafte, što umanjuje učinke ovog sporazuma. Tijekom proteklog tjedna objavljeni su podaci o manjem od očekivanog smanjenja američkih zaliha nafte, što upućuje na dalje povećanje obujma proizvodnje nafte u SAD, koja ne sudjeluje u sporazumu o smanjenju obujma proizvodnje. Pored toga, broj aktivnih bušotina nafte u SAD je povećan na najvišu razinu u posljednjih 10 mjeseci, te iznosi 688 aktivnih bušotina, što upućuje na dalje jačanje obujma proizvodnje nafte u SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 49,62 USD (46,25 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metalu u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.285,69 USD (1.210,86 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena zlata je bilježila blagi rast, koji je bio uzrokovani deprecijacijom USD u odnosu na valute najvećih trgovinskih partnera SAD. Fedovi zvaničnici su tijekom proteklog tjedna svojim izjavama signalizirali spremnost da uskoro usvoje program o postupnom smanjenju Fedove bilance stanja. Prema najvećem broju njihovih izjava, Fed će prestati da reinvestira obveznice koje ima u svom portfelju već krajem ove godine. Ovo umanjenje Fedovih monetarnih stimulansa utječe na smanjenje cijene zlata, ali njen veći pad je spriječen jačanjem tenzija u vezi sa nuklearnim programom Sjeverne Koreje, kao i neizvjesnosti oko rezultata predsjedničkih izbora u Francuskoj. Ova neizvjesnost je utjecala na povećanje cijene zlata tijekom trgovanja u petak, te je na zatvaranju tržišta cijena ovog plemenitog metala iznosila 1.284,44 USD (1.197,28 EUR) po jednoj finoj unci. Da je kretanje ovog plemenitog metala veoma osjetljivo na aktualne političke događaje, upućuje i činjenica da je nakon objavljivanja rezultata u Francuskoj, odnosno početkom trgovanja u ponedjeljak, cijena ovog plemenitog metala smanjena za oko 13 USD u odnosu na cijenu zabilježenu na zatvaranju tržišta u petak.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.